

BAJTÁRSI

LEVÉL

1958. XI. évf. 7-8. sz. levél
2020.06.08. 07:00:00 27. oldal 1958. július 5.

TESTVÉREK! MIÉRT NEM JÖTTETEK?

Egy Erdélyből átszökött öreg magyar 1956. november 4-ének véres hajnalán összeroskadt a békési Fő-tér magyar zászlója és hősi emlékműve előtt, megcsókolta a tizenkét év óta nem látott drága magyar zászlót és keserűen vádoló s egyben reménytelenül kétségbeesett hangon kiáltotta bele a világba: "Testvérek! Miért nem jöttetek?"

Erdély várta a magyar csapatokat! Soha nem fogom elfelejteni ennek a büszke magyarnak az összetört arcát, soha nem fogom elfelejteni a vádat, amely szíveinket marta. Ha még egyetlen egy napunk lett volna, akkor másképp alakul a magyar történelem!

Testvérek! 1956. októberének utolsó és novemberének első napjaiban nemcsak Erdély várta a magyar csapatokat, hanem az egész harcban álló Magyarországra haza várta a magyar emigrációt! A magyar csendőroket és magyar katonákat, az idegenlégió magyar harcosait és a magyar levénteket!

Testvérek! Miért nem jöttetek? Tizenkét éven keresztül gyáláztak benneteket, minden rosszat ráfogtak a magyar csendőrré: Az ellenesség félt és rettegett töledek, mert tudta, hogy a kommunizmus elleni harcnak Ti voltatok első katonái, az ellenesség még nem felejtette el 1920-t és 1944-45 harcos helytállást! A magyar csendőr büszke lehet arra, hogy ha a kommunisták rosszat akarnak mondani Amerikára, akkor Amerikát a "világ csendőrének" nevezik. Ha rosszat akarnak mondani Nyugat-Németországra, akkor Nyugat-Németországot Europa csendőréként emlegetik. Ha rosszat akarnak mondani a nemzeti Magyarországra, akkor a "kakastollas csendőroket" emlegetik. Ha rosszat akarnak mondani a magyar csendőrré, akkor arról beszélnek, hogy Nyugaton felfegyverzett csendőrzászlóaljnak állnak készenlétben a harcra és a hazatérésre! A magyar nemzet pedig mindenek a sok rossznak, rágalomnak és hazugságnak ellenére a szabadságharc véres napjaiban szeretettel és reménykedve várt benneteket, s csak egyet kérdezett: Testvérek! Miért nem jöttetek?

Testvérek! Az 1945 utáni történelmi esztendőben és 1956 történelmi napjaiban az otthon nem hallotta meg a magyar emigráció hangját, nem hallotta meg és nem hallhatta meg azért, mert az a hang nem jutott el hazáig. Ha 1956-ra előre felkészül a magyar emigráció, ha akkor a döntő pillanatban megindulnak a magyar csendőrzászlóaljok, akkor másképpen alakul a világtörténelem!

A magyar emigrációnak 1958-ban meg kell hallani és végre megérteni az otthon hangját és üzenetét: "Magyar csendőrök haza várunk benneteket"! A magyar csendőrré: hivatása van az emigrációban: A kommunizmus elleni harcnak és Nagymagyarország felszabadításának harcos és önfeláldozó rohamcsapatává lenni újra! Nézzetek azokra a Bajtársaitokra, akik veletek együtt harcoltak, és azóta már életüket áldozták a magyarság szolgálatában, esküjük teljesítése közben! Kik voltak ők? Félistenek? Szentek? Mátyrok vagy Hősök? Magyar csendőrök voltak és ebben minden benne van! Legyetek méltó harcostársai! Rendezétek soraitokat, távolítsátok el azokból a méltatlanokat, és készüljétek fel a hazatérés

utolsó nagy csatájára, hogy soha többé ne halljátok haldotláb, szenvedő, összetört magyarok keserű védjait, hogy soha többé ne halljátok ezt a mondatot: Testvérek, miért nem jöttetek?

Elhangzott alevelandi csendőresten 1958 májusában.

DÖMÖTÖR TIBOR

ev. lelkész, szabadságharcos.

oooOooo

HÜBELE BALÁZS.

Hübele Balázs, lovat ad az Isten,
Sebaj! Moháznál több is elveszett!
Csáky szalmája volt már magyarságunk,
Perdült a világ s népünk hullt, esett.

Forgott már kockán Árpád birodalma,
Kockavetőket idegen nevelt,
Ki sikolyunkra túl az Oceanon,
Judás-pénzt rázva, kacagva felelt.

Hübele Balázs, lovat ad az Isten!
Atilla nagy volt, mégis elbukott.
Jerikó kürtje rekedten, repedten
Jeruzsálemtől Makóig jutott.

Reszkess ember, mert Róma is Makó lesz!
Washington, New-York, London kártyavár.
Hübele Balázs, lóra Izraelért!
Ki ellenszegül, arra Katyn vár...

Hajas István.

oooOooo

KASSA HAZATÉRT.

(folytatás)

Emlékezés.

A különvonatokat a Kassai cserkészek zenekara a Hymnusz hangjaival fogadta. A kormány tagjait elsőnek Toszt László, Kassa város polgármestere üdvözölte az állomáson összesereglett nép tomboló lelkesedése közben. Majd Eszterházy János gróf, a Felvidéki Egyesült Magyar Párt elnöke köszöntötte az előrelősegeket. Ezután az állomásról a városi és megyei zászlókkal diszitett hatalmas diadalkapun keresztül egy csoportban, gyalog a Belvárosi Plébániára mentek az utcáton sorfalat álló tömeg folytonos éljenzése közben. A plébánián Toszt Barna prolátus kanonok látta vendégül a kormány tagjait. Ugyancsak itt üdvözölte őket Jaross Andor, a felvidéki magyarság egyik vezetője is.

Ezalatt Horthy Miklós kormányzó feleségével, István és Miklós fiaival, Paulette leányával és annak férjével, ifj. Károlyi Gyula gróffal különvonaton a Kassa előtti utolsó község, Bárca állomásra érkezett. Kiséretében voltak még: Uray István kabinetiroda főnök, vitéz Jány Gusztáv altábornagy, Koós Miklós és Brunswick György ezredesek, valamint Lászlár Károly, Gerloczy Gábor és Németh Tibor alezredesek, valamint Scholtz Andor folyamőr kapitány, a kormányzó szárnysegéde.

A bárcai állomásról a kormányzó kíséretével gépkocsin folytatta útját a város déli határáig, ahol vitéz Rátz Jenő honvédelmi miniszter, Werth Henrik gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka és vitéz Littay András altábornagy, a miskolci vegyesdandár parancsnoka jelentkezték a honvéd csapatok élén a kormányznál. Itt Horthy Miklós kíséretével lóra szállt. Az első honvédgyalogezred zenekara a Magyar Hiszekegyet játszotta. A csapatok "Imához" tisztelegtek, majd a menetoszlop, élén a Hadúrral elindult a város belseje felé. Az egész városban végig viharzó "Eljen" jelozte, hogy a kormányzó úr csapatainak élén elindult a Pesti úton a Dom-tér felé.

Itt már minden készen volt a nagy, felejthetetlen ünnepséghez. A bevonulás útvonalán pedig végig minden házat virágfüzérrel, zászlókkal, szőnyegek diszitették. Az utcai gázlámpákat feldiszitott oszlopokról leszerelték, és a karvastagságú csövekből kiömlő gázt meggyújtották. Ezek óriási fáklyaként lobogtak az ünneplő sokaság felett, el nem mondható, le nem írható varázslatos diszvilágítást nyújtottak a

novemberi felhős ég alatt ünneplő városnak.

A Dom-téren briaísi, díszes emelvény állt. Körülötte a Nagydíszes Fejedelem piros-kék lobogói és Kassa város arany-kék zászlói alkot-
tak erdőt. Felettük pedig hatalmas árbócokon minden ember és dísz főlé
emelkedve- a háromszínű, címeres nemzeti lobogó.

Köröskörül a zászlóerdők alatt félelmetesen összezúfolt em-
ber tömegek. Lenyűgözően szép kép.

Csupa díszmagyar. Színes selymek, bársonyok, forgók, sisaktol-
lak mindenfelé. Előkerültek a húsz éven át dugdosott, feltve őrzött dísz-
magyarok, régi nagyasszonyi ruhák, drága himzéseik, remekbe készült párták,
fejek.

Egyetlen város magyarsága sem tudott volna annyi ősi, magyar
pompat felvonultatni, mint Kassa. Nincs is patinásabb, magyarabb múltú és
mélységesebben magyar jelenű város II. Rákóczi Ferenc városánál.

Amikor a Kormányzó fehér lován feltűnt a távolban, a sokaság
megmozdult, mint a vihar korbácsolta tenger. Mindenki előre igyekezett vol-
na, de mozdulni sem lehetett.

A díszemelvényen ekkorra már helyet foglaltak a Kormányzó
családtagjai, a Kormány már nevezett személyei, továbbá Kánya Kálmán Kü-
lügyminiszter, Keresztes-Fischer Ferenc, Sztranyovszky Sándor, Bornemissza
Géza, Miköz Odön, Bethlen István gróf, Darányi Kálmán, Vay László báró,
vitéz Bárcziházy István, Reményi Schneller Lajos, Kunder Antal és még sok-
sok más közéleti nagyság.

Ugyancsak a dísztribünön foglaltak helyet a külföldi államok
követei, attaséi, közöttük az annyira népszerű Omni Talas finn követ. Az
emelvény két oldalán a külföldi újságírókat, majd a vármegyét, városok ki-
küldötteit láttuk díszes ruhájú hajdúkkal és címeres zászlókkal.

Az időről-időre fokozódó lelkesedés, rivalgás jelezte a hon-
védség közeledését és a tömeg most már éljenzés közben mind gyakrabban
kiabálta ütemesen:

Éljen Horthy! Éljen Horthy!
Mindent vissza! Erdélyt vissza!
Pozsonyt vissza! Nyitrát vissza!
Közös lengyel-magyar határt!

Pontosan 11 óra 20 perckor ért csapatai élén a hatalmas, dí-
szes diadalív alá Horthy Kormányzó. A lelkesedés már ekkor egot ostro-
molt. Az ablakokból sűrű virágcsó hullott a Kormányzóra és a Katonafiuk-
ra. A zászlók meghajolva tisztogtek. A Kormányzó a fenséges pillanat
a alatt elhalványult arccal, könnyűvel küzködve, kemény, katona arcára mo-
solyt erőltetve tisztogelt a tomboló, lelkes tömegnek.

Majd fehér lován lassan az emelvény elé léptetett, és lőről
szállt. Imrédy miniszterelnök üdvözölt és felkísérte a díszpályába.
Közben zúgott az éljenzés, harsogott a követelés: Mindent vissza!

Hosszú percekig tartott, míg a tömeg annyira lecsendesedett,
hogy a mikrofonnál álló miniszterelnök megkezdte beszédét.

"Főméltóságú Ur! Magyar Testvéreim! Kassa vagyunk! Kassa,
a legendás magyar történelmi hely, Felvidélink gyöngyszeme ismét magyar.

Szent csodálozással nézünk körül, igaz-e az annyiszor megál-
modott álom, hogy itt áll e historiás falak között a büszke magyar had-
sereg és élén a Hadúr! Hogy itt ü nepe az ország sorsának annyi inté-
zője. Ho v a kassai Domból tör fel a hála ima a Gondviselés Szt. István
évi ajándékáért. Itt ölélkezik ma a Felvidék ezernyi próbát becsület-
tel kiállt népe a trianoni bürtönráccsal húsz éven át elválasztott ki-
lenc millinyi magyarral. Ma itt van léleekben minden magyar. Szívdobog-
va és lönyes szem el hallgatja a kassai harang zúgását, és velünk együtt
éli ennek a nagy magyar ünnepnek minden percét. Oh, hogy tudunk mi örül-
ni -magyarok egymásnak. Hogy tudunk örülni ennek a félve várt percknek,
amikor nincs különbség magyar és magyar között. Amikor nem a közös ve-
szélynek félelme, hanem a szent találkozásnak közös gyönyörűsége terel
össze minden magyart. Amikor leválik a lélekről minden máz, és a magyar
lelkek Istenadta, Istenakarta megértésben feledkeznek egymásba.

Oh, bár feledtetné ez az ünnep, ez az egymásratalálás mindazt,
ami széthúr, szétforgácsol, erőtlenné, pusztít. Bár döbentene rá e pilla-
nat nagyszerűsége arra, ami ösztetart, ami erősít és gyarapít!"

Csak idáig idézem Imrédy Bélának, az akkori magyar miniszter-
elnöknek s korunk egyik nagy martyrjának kassai ünnepi beszédét. Ennyi

is elegendő, hogy tisztán láthassuk: a nagy magyar ábraművészek izzó hazaszeretetét, becsületét és életfeláldozásig híű magyarságát.

Egyi is elegendő, hogy ő és még sok ezer jó magyar hazafi bejeljesedett sorsa megmutassa a jövőendő nemzedéknek, hogy kik is népünk igazi ellenségei!

oooOooo

(folytatjuk)

BANDI.

Zay Géza.

Kéthetes és alig háromaraszos volt. kölcsonös ismerkedésünk idején. Csak romáltam-romáltam ezt a vörhenyes-rózsaszin bőrd emberpálántát, Imre öcsém hajtását, a gyermeket pedig szemüvegemen táncoló-repdeső lámpafény ejtette meg, ringatta bámulatba. A két apró szemgolyó csak nőtt-nőtt a játékos csoda bámulatán, keze pedig kapkodott a fény után, mint tovaszálló pillangó után, míg fáradtan a szemüvegtartón leparkolt. Milént megláncolt Morzsa kutyám fürge ösztöneit is csak rabsága foglalkoztatja, ugyanugy némitották el szám a gyermek körül duruzsoló gondolataim, semmiféle gyermek-csacskság nem ötlött eszembe. Nyilván magyar gyermek a lellem, bizonyára az, biztattam szinte önmagam, hiszen apját hátulról mentében sem lehet eltéveszteni, olyan szabott egri Karikás járása van. De felesége, az német asszony a javából, a kemény kobaku, nehezen omlós porosz fajtaból. Sokszor botlottam bele abba az egyszerű porosz papucsba Imre lábán, nem minden baráti sajnálat nélküli.

Ahogy an itt idegenben egy jó cigánybanda nemzetközi esti műsorán néhány hangulatos régi magyar népdal megszólalásával néhány percre szép, bús csendet rak szívünkbe, ugyanugy a nap hétköznapián pergő 6-rái közt, néhány sorra megjelent előttem a gyermek. Eleve elhullott számunkra magyarokra, hisz élte utját környezetét, nevelése és az éghajlat jelöli ki, korántsem a közös vér. Így aztán már azon sem csodálkoztam, mikor néhány héttel később, egyik esti kvaterkázás közben Imre felnyitotta előttem szívét: A nagy család határozott, a gyermeket Helmuth névre keresztelik, mivel a banligazgató sógor lesz a keresztapa, aki pedig Helmuth és ez kifejezett kívánsága. Csak hallgattam, csak fészkelődtem, majd ismét hallgattam és erősebben fészkelődtem, fölöttébb elszorult a lellem szegény komám bánatán, jóllehet már elvégeztem magamban, hogy ezt a törvényt megkerülni nem lehet, oktalán ezt hasogatni, mégis szúrta a szívemet, hogy ilyen súlyos terhet rakott rá emigráns sorsunk.

- "Isten-Isten", - és ittunk szó nélkül tovább, miközben az a ligapa bal keze hüvelyk- és mutatóujjával rangosan szétnyomta néhány-szor kúrta bajuszát, tekintete fennakadt távolba száguldó gondolatai közöttjén, majd maga elé meredve, mintegy nóta strófáját kommandalva nékem: Hát igen!

Ebben a börgzös szomorú csendességben csak tapogatom jómagam, mintha egy ötlet-egy pici isteni szikra- türelmetlen idegként ficánkolna rajtam végig, izzadó szemüvegem a piszkos tarka terítőn egy koszosabb foltra ragad, a cigaretta végeket, mint illetlen bolhákat, nyomom széjjel égymásután a hamutartóban, pofacsontomon ligyúl a bőr, eszem pedig akarva-nemakarva mint egy cséplőgép zakatol, gondosan olvásztja egymástól gondolataim tiszta búzáját az ocsutól. Septiben megragadom Imre kezét és odalihegem neki:

-Emitt a fából vaskarika, - közben homlokomra koppintok.

-Hát beszélj! - türelmetlenkedik Imre.

-Tüstént!...-mondom és szép sorjában urrá leszek magamon, hamarjában egy flaska kadart állítatok még az asztalra, aztán mint egy kakas bögyös mellél odakukorékolom neki:

-Most pedig a nagy rokonsággal amugy istenigazában ki lesz

babrálna! Pillantásával sürgöt Imre.

-Ide fülelj egykomám! A keresztességben a pap annak a szentnek a lelkét olvassa rá az ujszülöttre, ainek nevét a gyermek majd viseli. Mivel Helmuth nevű szentje a keresztény vallásnak nincsen, egy szent nevet kell a pogány névhez kölcsonözni. Mikor engem keresztelt a pap, akkor Géza nevemhez még egy szent nevet kellett biggyeszteni, mert még egy Géza sem emelkedett a szent magasságig. És mit tesz Isten, éppen akkor fordult be a falu cigányprimása megszorítani jópám kezét, hát apám orre menten, mint cseresznyemagot pökte ki szent nevemet: Lajost. Kellott néki, akkor még nem tudta, milyen komoly valóság: "nomen est onon". De tu-

7-8 sz. levél. Bajtársi Levél. 41. oldal.
dod Imre, ha el is tekintünk ettől a szentségtől, manapság igen szép szokás lett itt a dupla név. Hans-Jürgen, Hans-Joachim, Karl-Heinz, és a többi, sőt már a két nevet együtt is írják. Egyszóval azt tanácsolom, firkantasd rá a papírra Helmut neve mellé -mondjuk- az Andreas nevet és akkor egy életen át válogathatsz Te is, meg fiad is a két név közül.

-Ebbe nem megy bele az asszony! - rebegi Imre.

-Hát Te félkötya, ne az asszonnal intézd el, hanem előbb az anyakönyvvezetővel és a pappal! Mondd az anyakönyvvezetőnek, hogy a pap tanácsolta, a papnak, hogy az anyakönyvvezető, de a pap különben is ragyogni fog ezen a hitbéliségen, az asszonnynak pedig, hogy mind a kettő. Így kész dolog elé állithatod az asszonyt.

-Kész marhaság az egész! - vaktarózik Imre.

-Abiza, igazad van; hát nem ógbekiáltk marhaság csak olvasni is, hát még hallani ezt a nevet: Szentgáli Helmut? -

-Kisgáli-nagygáli, szentgáli Szentgáli a családi nevünk-büszkélkedik Imre.

-Ugy szól az egész, mint egy kuruc nőta: fiadnál majd egy porosz indulóval, sután végződik. -

-Te az én helyzetemben nem akarsz, vagy nem tudod magad beledélni. A bankigazgató ségor... -

-Csak egyet tudok Imre: hogy hazamegyünk, ha muszály, akkor egy kis kerülővel is. -

-Bár csak a Szentlélek szólna belőled Gézám! -

-És hányszor állítottuk fel a menetrendet? Postról elmegy Hatvanba, megroggyant térdeidet megkneogeted és bemasirozol a csendőrszárnyra. Nem besétálsz, hanem bemasirozol. Aztán beiratod fiad az óvodába. A sok Gyuri, Ferkó, Gyuszi, Tibi és Bandi között az óvodás néni hangos szóval fiadat hívja: Helmut!

(folytatjuk)

oooOooo

GONDOLJUNK CSAK "TISZAZUGRA"!

A Vasárnap f.évi március 30-iki számában közölt "Gondoljunk csak az Alföldre" c. cikkben foglalt méltatás juttatta eszembe Tiszazug néven ismert, az Alföldön elterülő kis magyar földrészt. E név - a legnagyobb valószínűség szerint - a száraz humoráról közismert magyar nép valamelyik őstől származik, ami már ma köznyelven forog.

Tiszazugnak tekintik Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye azon földterületét, amely a Tisza folyó nagy kanyarjába esik. A Tisza Szolnok városa alatt nyugati irányba folyik, a város nyugati szegélyénél déli irányt vesz, majd keletit és ismét nyugatit, Csépa-Szelevény község határában pedig újra déli irányban folyik tovább. A Tisza folyó által alkotott ezen nagy kanyarban fekszik Tiszaföldvár, Cibaháza, Nagyrév, Tiszainoka, Tiszakürt, Tiszaug, Tiszasas, Csépa, Szelevény községek, háttérben a Körös partján fekvő Kunszentmárton községgel. Közigazgatásilag a tiszaföldvári járást képezték, Tiszaföldvár székhellyel.

Tiszazug községeit igen szorgalmas, józan, okos magyar nép lakta, nagyobb részt föld- és szőlő műveléssel foglalkozott. Földjének nagy része fekete humusz és termő homok. A Sváb, Lederer és a Baldácsy alapítvány nagybirtokain kívül igen kevés pár száz holdas birtokos volt e területen. Vallási szempontból kb. egyenlő arányban voltak a katolikusok és reformátusok. Nagyrév, Tiszainoka, Tiszakürt, Tiszasas többségében református volt, a többi községben a katolikusok voltak nagyobb arányban. Tiszazug természeti kincsekben szegény, de festői szépségű, sok szőlő-igen jó bort termelt - gyümölcs és hasznos fával betelepített földterület volt. A keleti határán fut a Szolnok-Martfű-Tiszaföldvár-Kunszentmárton-Szentes-i vasutvonal. A Tiszazug-Lakytelek-Pest megye között a Tiszán át vezető közúti vasútvonal, amelyre a vasúti síneket is fektették, 1936-ban adták át a közforgalomnak. Allitól a kommunista uralom alatt e hídon át vezették a Lakytelek-Tiszaug-Kunszentmárton-Békecsanakút összekötő vasutvonalat. Szolnok-Rákócifalva-Tiszaföldvár-Cibaháza között naponta autóbussz közlekedett s hetenként kétszer Tiszakürtig. Igen jókárban tartott köves út vezetett Szolnok-Tiszaföldvár-Cibaháza-Tiszakürt-Tiszaug között, majd egy utóbbitől Tiszasas-Csépa-Kunszentmárton át Szentes és Szarvas irányába. Tiszakürt-Kunszentmárton is igen jó köves út kötötte össze, Tiszainoka-Nagyrév és Szelevény bekötő köves utakkal volt a közforgalomba bekapcsolva. Ez a földterület,

az ország határain túl is nagy érdeklődés központjába került 1933-ban.

A tiszakürti csendőrozs 1933 nyarán egy gyanus haláleset ügyében nyomozott. Az esemény nyomai Nagyrévre vezettek s így a nyomozásba behatárolódott e területre illetékes cibakházi őrs is. A nagy szak- és hívatástudattal rendelkező Császár tthtes, cibakházi öpr. vette át a gyanus haláleset nyomozását. Már kezdetben is bőséges tárgyi bizonyítékokat produkált annak perrendszerű bizonyítására, hogy a szőbanforgó esetben a halál nem természetes úton következett be, hanem arzén mérgezés útján olyan tervszerűséggel, hogy ebből a tényből és más összefüggő körülményekből jogosan arra kellett következtetni, miszerint a háttérből nem laikus kéz mozgatta az eseményeket olyan ügyesen, hogy az erőszakos halál természetes behatásoktól eredőnek tűnjék fel.

Császár tthtes. a felszínre hozott döntő bizonyítékok alapján be is fejezette volna ezen eset nyomozását, de mélyen hallgatott, mert a gyanus haláleset nyomozása közben olyan komoly adatokra bukkant, melyekből jogosan arra következtetett, hogy egy hosszú múltra visszanyúló, több emberáldozatot követelő bűncselekmény igen bonyolult és nehéz feladatát kell elvégeznie. Így vette kezdetét, az ország határain túl is nagy figyelemmel kísért, a "Tiszazugi arzén mérgezések" néven ismert és 35-40 évre visszamenőleg elkövetett bűncselekmények nyomozása.

A nyomozás 4-5. hetében Császár tthtes és a nyomozásokat esz- közlő járóőrök olyan bizonyítékokat szereztek be, hogy a törvényes lépések további megtételét nem halaszthatták. Tanuk, gyanusítottak kikérdezése folyamatos lett, több őrizetbevétel vált szükségessé, ahok átadtak a szolnoki kir. ügyészségnek. Mielőtt azonban a gyanusítottak őrizetbevételét fogatosították, a nyomozás addigi sima és eredményes menetét bizonyos mértékben megzavarta egy nagy feltűnést keltő öngyilkosság. Ugyanis a nyomozás tényfelderítő szakaszában kétségen felül bizonyítást nyert, hogy a sorozatos bűncselekmények tervezője, irányítója és a mikénti végrehajtás rendezője anyagi ellenszolgáltatásért özv. Fazekasné, nagyrévi szülésznő volt. Amikor őrizetbevételére a nyomozást vezető tiszthelyettes megérettnek látta a helyzetet, járóört vezényelt Fazekasné lakására azzal, hogy kísérik a község házára. Amint utób hiderült, Fazekasné a nyomozás kezdete óta állandóan a lakásában tartozkodott, és a háborgó rossz lelkiismeretével ablakából leste a történéseket, s amikor azt látta, hogy egy cső. járóör belépett a háza udvarára, nagy adag mérget vett be, ami percekben belül halálát okozta.

Az eset után gyorsan perogtek az események. A nyomozás ütemesebb lett és minden remény meg volt a teljes eredményre. Ugy a közeli, mint a távoli vidékeken élő lakosság nagy izgalommal tárgyalta a valódi- és a rémhíreket. Az illetékes hatóságok kiküldöttői: a szolnoki törvényszék vizsgáló-bírója, két törvényszéki orvos kíséretében, Kronberg János, a szolnoki ügyészség helyettes vezetője és jőmagam, mint e területre illetékes aktörök parancsnoka a szolnoki cső. szatárnak, kiszálltunk a nyomozások irányító központjába, Nagyrév községbe.

A nyomozás adatai alapján a vizsgálóbíró 30 holttest exhumálását rendelte el, akik 40 éven belül, különböző időszakokban lettek eltemetve. A kibontott sírokban szinte csodával határos ópségben lévő testrészek, ruhadarabok, koszorúk maradványai kerültek felszínre, amely különleges jelenséget az orvosok az arzén konzerváló hatásának tulajdonították. A feltalált dolgok egyrészt - az orvosok által gondosan csomagolva - a vizsgálóbíró a budapesti állami vegyvizsgáló intézetnek küldte meg megvizsgálás céljából. A vegyvizsgálat mind a 30 esetben különböző mértékű arzén behatást mutatott ki. Ezen vizsgálat eredménye a marasztaló ítéletek egyik döntő bizonyítékát szolgáltatatta.

A vádlottak bűnyűgyében a tárgyalást a szolnoki törvényszék Elnöke folytatta le - hatalmas jogász és laikus közönség érdeklődése mellett. Az ítélet 3 vádlottat halállal, a többieket súlyos szabadságvesztés büntetéssel sújtotta.

Ezen igen nagy feltűnést keltő bűncselekménynek dióhéjban szorított története nem lenne teljes, ha a nyomozásával kapcsolatban egy igen érdekes, jellemző epizódról nem tennék említést: A helyszínen való tartózkodásom idején Császár tthtes jelentette, hogy egy névtelen bejelentés érkezett, amely szerint Ébner községi főjegyzőt felcsége arzén adagolással küldött a másvilágra, dr. Péter kunszentmártoni hatósági orvos tanácsai alapján.

AHOGYAN MI LÁTJUK.

Az elmúlt két hónap alatt sok fontos esemény történt a világban: Közül időr ndi sorrendben, mint véleményünk szerint fontosabakat, az alábbiakat tárgyaljuk részletesen.

1./Franciaország II. világháború befejezése óta állandóan változó kormányainak tévelygése miatt utóbb Pflimlin miniszterelnök vezetése alatt a végveszély előtt állott, amikor is Algeriában, május 13-án De Gaulle kormányalakításáért forradalom tört ki. Ehhez csatlakozott Korzika szigete, de nevezett megbízatásáért szállt síkra a francia hadsereg minden fegyverneme, s a hivatalos körök nagyobbik része is szimpatiaival fogadta ezen fejleményeket. Pflimlin kormánya nem mert eselekedni, mert tudta, hogy a de-gaullisták elleni erőyes fellépése a polgárháború kitöréséhez vezet.

A kínos és nagyon is veszélyes helyzetet Coty elnök állásfoglalása mentette meg, aki ötvölte a francia nemzetgyűléstől De Gaulle kormányelnöki teendőit való megbízatását, s ezt a nemzetgyűlés teljesítette is, sőt 6 hónapi időtartamra De Gaullenak korlátlan hatalmat adott.

Diktatura van tehát Franciaországban, de határozott időtartamra korlátozott. Nagy kérdés, hogy a 6 hónap alatt sikerül-e De Gaullenak kivezetnie hazáját abból a kaoszából, amelybe az elmúlt 13 év alatt sodorták. Munkáját alaposan nehezítik az igen erős francia kommunisták, akik sztrájkokra, ellene való tüntetésekre felhasználják az elégedetlen tömegeket. Emellett a rég-óta vajdú algériai, tuniszi és marokkói kérdések megoldása is súlyosbítja a helyzetet.

A jobboldali beállítottságú francia új miniszterelnök, nemzetközi viszonylatban a korábban kötött szerződések tiszteletben tartására kötelezte magát, az ország legősebb kérdésében, az afrikai kérdésben pedig a megértés és békés megegyezés alapján áll, teljes egyenjogúságot ígért Algeria lakosságának, területét pedig az anyaország elválaszt-hatatlan részének tekinti. Tunisszal már is megegyezést kötött az ott állomásozó francia helyőrségek csalnom teljes kivonására, miáltal a vitás kérdések békés úton való rendezésének konkrét bizonyítékát szolgáltat-ta.

Nagy a tét, amelyért De Gaulle ismételtelen szerepet vállalt: egyrészt a francia nemzet ujjaólesztése vagy bukása, másrészt Europa egyesülése is lényegesen függ a francia kérdések mikénti megoldásától.

2./Közel-Keloten tovább folyik a veszélyes játék. Az Egyesült Arab Köztársaság (Egyiptom és Syria) elnöke, Nasser, Libanon megszerzésére törekszik, amit bizonyára moszkvai látogatása alkalmával határozta el Kruscsovval együttesen. Hetek óta súlyos harcok folynak Libanon fővárosában, Beirutban és Tripoli kikötőjében a kormány csapatok és az ugynevezett forradalmárok között. Ez utóbbiak főként Egyiptomból és Syriából szivárognak át és onnan kapják utánpótlásukat is.

A biztonsági tanács nem hozott végleges döntést Libanon panasza ügyében, de időközben az ENSZ főtükára is megjelent a helyszínen s ezidő szerint a nevezett nemos szervezett kb. 160 főnyi megbízottja tanulmányozza a helyzetet Libanonban. Bizonyára megtalálják itt a megoldást, mert hiszen az Ocean felé tartó közel-keleti 4 olajvezeték közül 3-nak a lecsapoló vége Libanon kikötőjében van, mindannyi átfut az Egyesült Arab Köztársaság területén is, de csak egy végződik Syria kikötőjében. Ha azonban itt is csak egy, a koreai megegyezéshez hasonló eredményt ér el az ENSZ, ugy ez azt jelentené, hogy a bolsevista befolyás véglegesen megerősödött Közel-Keloten, miáltal súlyos veszélybe kerül a NATO államok olaj-ellátása, melyet főként a libanoni kikötőkben végzőző lecsapoló végekből eszközölnek.

3./Junius 17-én reggel közölte előbb a moszkvai, majd a budapesti rádió is, hogy Nagy Imrét, Maléter Pált, valamint Szilágyi József és Gimes Mihály újságírókat -ez utóbbiak Nagy Imre közvetlen munkatársai voltak- hazatérésük miatt halálra ítélték és kivégezték. Sem az időt, sem a helyet, ahol a kivégzés történt nem közölték a rádiók. Később tudódott ki, hogy a budapesti, ugynevezett Legfelsőbb Törvényszék hozta az ítéletet, de zárt ajtó mögötti tárgyalás után, a nyilvánosság teljes kizárásával, és a kivégzéseket a volt Pestvidéki Törvényszék udvarán hajtották végre. A többi vádlottak közül Kopácsai Sándor rendőr ezred-t élét-fogytiglani fegyházzal, Tildy Zoltán volt államelnököt, Dónáth Feren-

és Jánosí Ferenc, a K.P. Közp. Bizottságának vezető funkcionáriusait, valamint Vásárhelyi Miklós újságíró 5-12 évi fegyházbüntetéssel súlytolták. Az általános vádpont: megakarták bukztatni a népi demokráciát és kémskedtek. Ezenkívül Nagy Imre, volt magyar miniszterelnököt és Maléter Pál volt honvédelmi minisztert hazáárulással is vádolták és ítélték el. Mindannyian jól tudjuk, hogy a most nevezettek a magyar szabadságharcosok segítségével jutottak felelős állásaikba, s a spontán megnyilvánult népakarat utján, törvényesen. Hazájukat el nem árulhatták, mert éppen annak függetlenségéért és a magyar nép szabadságának megvédéséért folyamodott Nagy Imre az ENSZ-hez, amikor a bolsevista orosz hadsereg előzőleg beigéret egyseéginek kivonása helyett- újabb hatalmas erővel tört Magyarországra s vérbefojtotta a magyar nép szabadságharcát, mint azt az ENSZ magyar ügyben kiküldött ötös bizottsága megállapította s majd ezt a közgyűlés hatalmas szótöbbséggel el is fogadta.

A halálos ítéletet közlése után a szabad világ közvéleménye, vezetői, kormány-szervei és egyébb demokratikus szervezetei, megrendülés-sel, felháborodva bélyegezték meg az orosz szuronyok árnyékában hatalmon tartott magyarországi báb-kormány emberi jogokkal való újabb vissza-élését, előre megfontolt szándékkal végrehajtott gyilkosságnak minősítve a kivégzéseket. Az ötös bizottság is újból ülőszik a magyar ügyben és talán határozatot is terjeszt az ENSZ közgyűlése elé, melyet az újból elfogad és újból megbélyegzi a magyarországi orosz helytartókat.

Mindezek azonban a semmivel egyenlők a magyar nép saját vérenek kiöntásával is megkísérelt szabadságának visszanyerésére. Határo-zatok, felháborodások nem elégségcsék a gyilkosokkal, szöszegőkkel, csal-ókkal szemben, ha azok végrehajtására az ENSZ megfelelő erellyel és erővel nem rendelkezik. Vagy talán a moszkvai kommentátor mondott igazat, hogy Nagy Imre és társainak kivégzése miatt a nyugati világ hisz-térikusan handa-bandázik csak azért, hogy a Közel-Keleten folyó gyarma-tosításárl elterelje a figyelmet? Nem tudjuk ezt valóságnak elfogadni, mert mi még mindig bizunk abban, hogy a szabad világ vezetői lelkiismer-etükre hallgatva végre is cselekedni fognak a bolsevisták által rab-ságra kényszerített, volt szabad népek szabadságának és függetlenségének elnyeréséért. Roméljük azt is, hogy a nyugati hatalmak politikailag és diplomatái nem ülnek le ismétleten a zöld asztal mellett tárgyalni az-okkal, akiket tegnap még szöszegő gyilkosoknak bélyegezt meg a szabad-világ közvéleménye.

oooOooo

A CSENŐR-FELESEG SZOLGÁLATBAN. (folytatás)

Miközben az a ya és leánya kereste a két fénykép között a hasonlatot, a két vendégasszony boldogságtól duzzadó fejjel és szót-lanul bámult egymásra. Katinénin oly erővel tombolt a boldogság, hogy egy nem várt pillanatban felszókölt szótéről és örömlönnye! között halmoz-ta el csókjaival a fényképekkel foglalatoshodókat. Az özvegy visszaem-lérezve a multra, könnyes szemekkel keblére szorította a katonai csopor képet és fájdalmasan felsóhajtott:

-Szegény Sándorom! Drága jó férjem!-

Ezután Katinéni nagyon szűkszav lett, csupán bizonygatott, amikor azt a helyzet kivánta. Gyorsan átlátta ugyanis a helyzetet, s úgy gondolta, hogy további szókincse csak ronthat a reményeségen felüli gyö-nyörü eredményen. Azonban, amikor elkészöntek, a biztonság kedvéért fejé-vel biccentett az özvegy felé, aki megértette a kérdést, s lassu fej-bélintással válaszolt igent.

A kiskapuban bucszkodott a három asszony, amikor az özvegy hozzájuk sietett és Katinéninek átnyujtott egy levelet azzal, hogy azt Gyulának küldi. A kíváncsiság forró izgalomba hozta a távozókat, mire sietve elkészöntek.

A két asszony alig győzte kívárni, hogy az állomásra érjenek. Katinéni óvatosan felbontotta a levelet, amelyből az özvegy fényképe hullott a kezébe. A fénykép hátlapjáról a következő szavakat olvasta: "Gyula, szeretettel várjuk Panni." Erre aztán egy végtetlen hosszú utazás következett a két asszony részére, különösen Katinéninek volt hosszú az út, mivel a kőrmet már az előző izgalmak közepette lerágtá, nem volt, amivel az izgalmat csillapíthatta volna.

Holtra fáradtan, szinte beestek a kiskapun. Amikor azonban Gyulát az udvarban megpillantották, úgy rohantak felé, mint tőrök a várra. Hirtelen nagyon sokat beszélt az édesanyja is, Katinéni is, mire las-

san kezdett Gyula fejében derongoni, hogy voltaképpen miről is van szó.
-Ah! A Pannika!...Mit?...Hogyan?...-kérdezte gépicsen.-Mit mondanak? Hogy övezgye?...-tekintett rémülten a két asszonyra.
-Már közel két éve-felelte csodáesen az édesanyja.
-Szogény Sándor- ejtette ki fájdalmasan.És Pannika-kérdezte hirtelen.
-Pannika?- kérdezte vissza Katinéni nyájas mosollyal, miközben méltóság teljes lassúsággal előhúzta keble alól a levelet és mondta: "A Pannika azt küldte neked édes fiam" szavak kíséretében átnyújtotta azt keresztfiának.

Gyula möhön nyult a levél után, amelyet egy közrántással feltepett. Még félig sem olvasta a levelet, amikor megpillantotta a fényképet, s öröm derült fel arcán. A levélből kihúzott fényképpel úgy állt a két asszony előtt, mint a megtért lolkek nyitott imakönyvvel a monnyország kapuja előtt. Boldogsága a tetőpontra hagott, amikor átfutotta a fénykép hátlapjára irt sorokat.

-Édesanyám! Keresztanyám! Ez igaz?-kiáltott fel gyermekes naivsággal.
-Igaz édes fiam, az anyád mondja-, miközben a fia boldogsága könnyeket csalt a szemébe.

Gyulát a véghetetlen szülői szeretet gyermekki alakzatra kész-tette, hirtelen a két asszony keze után nyult, s felváltva csóbjainak özőnével árasztotta el a két fonnyadt, csontos kézfejet, amelyekre egyegy könnyecppje is csordult.

oooOooo

B. 76. Franciaország

KÖZLEMÉNYEK, HIREK, SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

A MKCSBK vezetősége örömmel vette tudomásul a clevelandi csoport nemes törelvését, hogy a bajtársi érzés és élet fenntartása, fejlesztése céljából az ottani illetékes hatóság által is jóváhagyandó politikanentes egyesületet óhajtt alakítani. Az egyesület szívesen látja tagjaiul mindazokat, akik a bajtársakkal eg ütt éreznek és törekvéseiket önzetlenül támogatni hajlandók.

A vezetőség reméli, hogy e példát más, oly csoportok is fogják követni, amelyek nagyobb létszámukkal hasonló egyesületek alakítására lépnek. A helyi viszonyok adta lehetőségek közt megalakulb ilyen egyesületek erősítik a nagy világban szétszort bajtársak öszzetartását, elősegítik nemzeti öntudatunk fenntartását, kitüzött céljaink elérését. Ajánlatos volna, hogy a kisebb létszámú csoportok és az ellilönítve ölb bajtársak az ilyen alakítandó egyesületekhez csatlakozzanak. Részemről aicséró elismerésemet fejezem ki a terv megvalósítása körül önzetlenül munkálkodó kezdeményező bajtársaknak és az Isten áldását kérem munkájukra. 121/1958 sz. 1958 év június hó.

Bajtársi üdvözléttel:
A MKCSBK vezetője.

-.
A pittsburghi csö.csoportunk B.L.-re küldött hozzájárulását köszönettel és nyilvánosan az alábbiak szerint nyugtázzuk: Gy.F., K.I. és B.J. 5-5 dollár, S.Á. és P.K. 4-4 dollár.

-.
A clevelandi csö.bajtársak az ottani Szent István Kör nagytermében igen jól sikerült vidám műsoros táncestélyt rendeztek 1958.május 17-én. Bírásak követésre találna a jó példa a többi csoportjainknál is, mert éppen itt az ideje, hogy műsoros estek, nyilvános előadások keretében megismertessük a magyar csendör valódi szellemiségét s bizonyítsuk, hogy a ránszort rágalmak valótlanok.

-.
Megalakult a MKCSBK pittsburghi csoportja. A Pittsburghi Református Magyar Pórfiközösség 1958.május 19-én, este 8 órai kezdéttel tartotta szokásos havi öszségvetelét. Ennek keretében B.Tamáska Endre sziv.csö. szds.vetített-képes előadásban ismertette szovjetoroszországi fogadgának eseményeit és a haláltáborok belső, eddig a szabad világ előtt ismeretlen életének megrázó részleteit. Az előadó maga készítette, művészi, színes vázlatai, képei, koresetlen, közvetlen szavai döbbenetes erővel hatottak a hallgatóságra.

A Johnson Avenue-n levő legrégibb pittsburghi magyar templom iskola
Ezuton köszönettel nyugtázzuk az Ön . . . . hozzájárulását a B.L.-re közp.segélyalagra.

termében összegyűltek -köztük számos, erre az alkalomra érkezett clevelandi vendég is- borzadva hallották az előadó szavait: "...a szovjetország vasipar termelésének közel nyolcvan százaléka a szög es drót..." A magyar nyelven tartott előadást dr. Harangi László, közseretnek örvendő ref. lelkész tolmácsolta angolul.

Az előadás után a pittsburghi és bajtársak a hazelwoodi Magyar Házban vendégül látták a clevelandiakat s a közben tartott megbeszélésel: Helytében megalakították a Magyar Csendőrök Bajtársi Közösségének pittsburghi csoportját, melynek vezetésére B. Tamáska Endre bajtársunkat választották fel. A hangulatot bajtársi összejövetelnek, melyen a magyar csendőrökön kívül számos meghívott vendég is jelen volt, csak a záróra vetett végett.

Czimbalmos József örm. bajtársunk felesége Franciaországban, 1958. április 20-án egészséges leánykának adott életet, kit Krisztina-Mária névre kereszteltek. Szeretettel osztozunk a szülők örömeiben s kívánunk az egész családnak jó egészséget!

vitéz Sónyi Hugó vezérezredest, a Honvédség volt főparancsnokát szelítette el az Úr az élők sorából. Németországban halt meg június 3-án s temetése is ott történt június hó 9-én. Számos bajtárs kísérté utolsó útjára és a MKCSBK vezetője Közösségünk nevében is részvétet fejezte ki özvegyének.

Legyen pihenése zavartalan az idegen földben s hátrahagyott hozzátartozóinak a Mindenható adjon mielőbbi belenyugvást a megváltozhatatlanba!

Marschalkó János "Világhódító" és dr. Málnási Ödön "Magyar Martyrok" c. műveinek megrendelésére hívjuk fel Bajtársaink és Olvasóink figyelmét. Mindkétto magyar nyelven jelent meg; az első azt tárgyalja, hogy a vasfüggöny mögött és idefent az emigrációban 13 millió magyar szenved amiatt, hogy a nyugati világ nem ismeri a magyar kérdést, de azzal sincs tisztában, kik uralkodnak felette is; a másodikban a szerző azokról emléket örökítette meg, akik vagy zárkatasai voltak, vagy a raboktan vele össze tudták kerülni. Ezen közvetlen élményekből tártta fel eddig senki által nem ismert politikai valóságokat, volt normal csereanyagok, legelőgőit és lelkek fenekelt tulajdonságait. Az első mű ára 2.50 dollár a másodiké 1 dollár, illetve ezeket megfelelő valuta. Megrendelhető: SULLI JÓZSEF, 81. Fulham Park Gardens, LONDON, S.W.6. England. Marschalkó műve angol nyelven is megjelent és ennek ára 2 dollár.

A Központi Segélyalap szemadása: Jóléttal 1958 január 1-1958 június 30-ig 164 Gulden 60 cent, melyből az említett időtartam alatt öt ízbeni segélyezésre felhasználtatott 157.65 Gulden. Maradvány: 1958. július hó 1-én 6.95 Gulden. Sajnálatos tényként kell megállapítanunk, hogy az elmúlt főlév folyamán ezen alapunk támogatása ismételtlen csökkent, pedig a segélyezésre szorulóak száma emelkedett. Bajtársainkat kérjük az alap erőteljesebb támogatására.

H A N D S C H R I F T - K E Z I R A T. ADRESS-CIM: B. L. Szerkesztősége, UPRICHT, Merwedelade 183 bis, NEDERLAND.

Am. Heer
Mr. dr. Béla R E K T O R
Msr. 376. Eddy Rd.
Herrn. CLEVELAND 8. Ohio.

DRUCKWERK!
PRINTED MATTER!
PERIODIQUE!
DRUCKSACHE!
Am. Heer
Mr. dr. Béla R E K T O R
Msr. 376. Eddy Rd.
Herrn. CLEVELAND 8. Ohio.
U.S.A.
3 (HTPOST VION PTT)